

Anmeldelser

I dette nummer af Sygeplejersken anmeldes følgende bøger: "Grundbog i klinisk psykiatrisk sygepleje", Kort og godt om seksuel chikane og Metoo" samt "Samtaler med unge - at balancere mellem relation og myndighed".

Sygeplejersken 2021 ; (7): 42-44. Anmeldelser

Grundbog må suppleres med anden litteratur på enkelte områder

Frederik Alkier Gildberg, Louise Ahrendt, Gitte Munksgaard & Kristian Alexander Jul Paaske (red.)

GRUNDBOG I KLINISK PSYKIATRISK SYGEPLEJE

FADL'S Forlag 2021, 432 sider – 400 kr. (vejl.).

Grundbog i klinisk psykiatrisk sygepleje er udkommet i første udgave og bidrager med grundlæggende viden om psykiatrisk sygepleje på de fleste områder.

Grundbogen er opdelt i tre afsnit og 21 kapitler. Det første afsnit har fokus på psykopatologi, observation og tvang/lovgivning. Afsnittet indledes med en indføring i psykiatri historisk set. Dette kapitel giver en indsigt i, hvilke strømninger der ligger bag nutidens psykiatri.

Afsnit om psykopatologi og observation er vigtige områder for sygeplejestuderende og nyt personale i psykiatrien, da dokumentation, pleje og behandling tager udgangspunkt heri.

Kapitler om lovgivning og journalføring giver yderligere baggrund for arbejdet som psykiatrisk sygeplejerske og hører med til den basale viden. Herefter følger to kapitler om tvang og vold.

De giver en grundig indføring i disse områder, som desværre også er nødvendig viden, da der fortsat optræder tvang og arbejdsskader pga. vold fra patienter.

Det andet afsnit handler om psykiatrisk sygepleje, hvor især kapitler om relationel sygepleje og børne- og ungdomspsykiatri giver vigtige bidrag til indføring i psykiatrisk sygepleje.

Det sidste afsnit handler om psykiatriske sygeplejeteorier. Overskriften er misvisende, da afsnittet både indeholder sygeplejeteorier og beskrivelse af psykiatriske behandlingstilgange. De vigtigste kapitler her beskriver personcentreret omsorg, empowerment, Guidet Egen-Beslutning, Safewards og håb og drømme.

Kapitlerne udgør områder, der har betydning for det meste af det psykiatriske område i dagens psykiatri.

Grundbogen er gennemført med en kort introduktion til hvert kapitel, en gennemgang og afsluttende studiespørgsmål. Dette fungerer fint. Det faglige niveau er på et tilfredsstillende niveau i de fleste kapitler.

Desværre er kapitlet om observation ikke blandt disse og savner især forskningsbaseret, selvom der findes meget tilgængelig litteratur vedrørende Psychiatric Nursing Assessment.

Kapitlet om psykopatologi burde forholde sig til diagnosesystemer. Grundbogen kunne med fordel forholde sig eksplicit til klinisk beslutningstagen og klinisk lederskab. Dette kunne f.eks. være indarbejdet i studiespørgsmål.

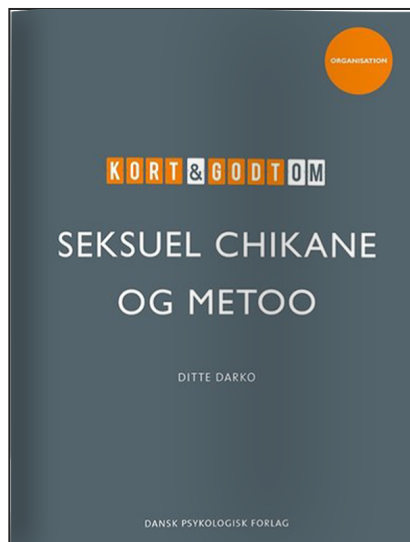
Grundbogen vurderes at omhandle mange vigtige emner. Der er dog forhold, som med fordel kunne have været prioriteret, og emner som kunne være udeladt eller sammenskrevet. Grundbogen kunne med fordel indeholde emner som selvmord, søvn og fysisk sundhed for psykiatriske patienter, da enhver nyuddannet sygeplejerske bør have indsigt i disse.

Til gengæld er mentalisering og mentaliseringsbaseret supervision ikke områder, der anvendes bredt i psykiatrisk sygepleje. Afsnit om patient/pårørende-inddragelse og personcentreret omsorg kan samles i ét kapitel.

Grundbogen kan anbefales til undervisning i psykiatrisk sygepleje, men må suppleres med anden litteratur på enkelte områder.

Jens Peter Hansen, sygeplejerske, funktionsleder, adjunkt, ph.d. Psykiatrisk Afdeling Esbjerg, Forskningsenheden

Tilnærmelser - hyggelig flirt eller overgreb?

Ditte Darko

Kort & godt om SEKSUEL CHIKANE & METOO

Dansk Psykologisk Forlag 2021, 128 sider – 225,00 kr.

Seksuel chikane i arbejdslivet er ikke et nyt problem, men der er kommet markant internationalt fokus på det gennem #Metoo-debatten, også i Danmark.

Bogen er derfor højaktuel. Formålet med den er at give læserne viden om og værktøjer til at håndtere og forebygge seksuel chikane og krænkelse i arbejdslivet.

Bogen definerer begreberne og giver et kort, men godt indblik i de psykologiske mekanismer, der ligger bag krænkelse og chikane.

Den beskriver, hvordan de mennesker, som udsættes for seksuel chikane og krænkelse, kan opleve både skam og eksklusionsangst.

Seksuel chikane og krænkelse handler om magt og afmagt og bliver nogle gange en ikke-bevidst, legitim del af en arbejdskultur.

Der er ofte et kønshierarki på spil, hvor det er mænd, som krænker kvinder, omend det modsatte også kan være tilfældet.

Bogen tager fat i arbejdsmiljømæssige og juridiske aspekter, individuelle og virksomhedsmæssige konsekvenser af seksuel chikane og krænkelse samt det ledelsesmæssige ansvar og forpligtelser forbundet hermed.

For at forstå kompleksiteten af seksuel chikane og krænkelse kunne det have været interessant også at have problematiseret fænomenerne ud fra krænkerens perspektiv: Hvad er bevidst og intenderet, hvad er ikke, og hvordan kan det være?

Grænsen mellem, hvad der opleves som seksuel chikane og krænkelse, er flydende, og det kan være til forhandling, om tilnærmelser defineres som en hyggelig flirt eller et overgreb.

Vi er midt i en tid, hvor seksuel chikane og krænkelse er på dagsordenen overalt og utvivlsomt med god grund.

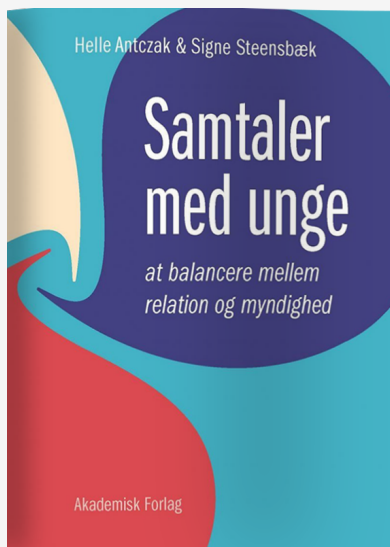
Spørgsmålet, som står tilbage, er, hvordan vi bevarer den menneskelige livsnerve, vores evne til og mod på at tiltrække og fastholde seksuelle partnere gennem forførelsens kunst, når der er fokuseret opmærksomhed på og en øget sensibilitet henimod fortolkninger i retning af seksuel chikane og krænkelser.

Det giver bogen ikke svar på. Til gengæld præsenterer den en række mere eller mindre velkendte værktøjer og idéer, som virksomheder kan lade sig inspirere af i deres anti-krænkelsesstrategier.

Ikke nyt, men prisværdigt med konstruktive forslag til ledelser om aktivt at tage #Metoo-debatten alvorligt.

Stinne Glasdam, cand.cur., ph.d.

God samtalepraksis kræver en god relation

Helle Antczak & Signe Steensbæk

Samtaler med unge – at balancere mellem relation og myndighed

Akademisk Forlag 2020, 304 sider – 399,95 kr.

Min første tanke, da jeg åbnede denne bog, var: "Den har vist primært socialrådgiverrelevans."

Jeg gav den dog en chance og læste videre. Det er jeg glad for. De to forskere bag bogen har nemlig ret, når de skriver: "Bogens samtalemodel og udfoldelsen af de mange anvisninger og eksempler på god praksis kan bruges af alle professionelle, der arbejder med udsatte unge."

Samtalemodellen er udviklet på baggrund af et litteraturstudie, analyse af mere end 300 videooptagede samtaler med unge og fokusgruppeinterview med socialrådgivere og unge om, hvad der

karakteriserer god og dårlig samtalepraksis. Indholdet i bogen er en udfoldelse af disse forskningsresultater.

Formidlingen er meget praksisnær med mange cases, og som læser føler man sig taget i hånden. En positiv relation er afgørende for udfaldet af en samtale.

Bogen giver praktiske eksempler på, hvordan denne relation kan skabes. Den skildrer dilemmaet i en asymmetrisk position imellem den professionelle og den unge.

Hvordan omsorg og kontrol ikke nødvendigvis er hinandens modsætninger, og den giver eksempler på, hvordan den gode relation og tillidsfulde kontakt kan opretholdes under de forudsætninger.

Bogen beskriver en observationsguide til støtte for den professionelle, som ønsker at arbejde på at forbedre kvaliteten af sine samtaler med unge.

Forfatterne er inspireret af professor Hanne Warming, forsker i socialt arbejde, som har udgivet bogen: 'Det dobbelte blik.'

Warming argumenterer for, at udsatte unges særlige erfaringer også kan ses som ressourcer og ikke kun som problemer, der har ført til kontakt med socialforvaltningen.

Som sagt blev jeg hurtigt bogen venligt stemt. Den systematiske og praksisnære tilgang giver god mulighed for udvikling og refleksion over egen professionelle samtalepraksis.

Hanne Lindhardt, MSA, sundhedsplejerske

Kort nyt om bøger v/Jette Bagh, cand.cur., fagredaktør Sygeplejersken og Fag&Forskning

Ingeborg Kastberg og Lisbeth Bulig

Næstehjælp

Når du møder en, der har mistet

Eksistensen 2021, 120 sider – 125 kr.

Hvad betyder næstehjælp? Det vil sige den hjælp, næsten – f.eks. en kollega, en nabo eller en bekendt – kan yde til et menneske, som har mistet en nærtstående. Der er tale om en kort og informativ bog om at møde et menneske i sorg skrevet af en psykolog og en præst. Det sidste, personen har brug for, er trøst, for der er ingen trøst, der rækker.

Men hvordan kan man så med åbenhed og værdighed møde en person, som let kan få forlegenheden frem i én? Ikke ved at krydse gaden, krybe ind i sit kontor eller pludselig at måtte binde sit snøreband i meget lang tid.

Bogens anvisninger og betragtninger er konkrete, beroligende og underbygget af eksempler.

Hvem har gavn af bogen? Pårørende, venner, voksne børn. Men at gribe en bog er nok ikke det første, de tyr til, og derfor kan fælles læsning og diskussion mellem sygeplejersker på en arbejdsplads også være brugbar. Der er meget at tale om.

Stine Bjerrum Møller

Grubleri & bekymring

Dansk Psykologisk Forlag 2021, 102 sider – 255 kr.

Bogen er en del af 'Kort & godt om'-serien, som har vist sin værdi gennem kortfattede og forståelige tekster om et afgrænset emne. Også i dette tilfælde.

Rumination kaldes her grubleri, og det er fint dækkende, skriver forfatteren. Så har hun udvidet målgruppen med det samme. Negativ tænkning illustreres gennem tre eksempler – og tilsvarende eksempler på, hvordan den indgroede vane med at gruble kan brydes gennem andre vaner kaldet ruminations-fokuseret kognitiv adfærdsterapi.

I praksis betyder det, at man skal skifte tænkestil og afbryde grublerier og bekymringsfokuseret tænkning så mange gange, at en ny og mere konkret tænkestil bliver en vane. At opleve flow – dvs. selvforglemmelse, f.eks. gennem havearbejde – er en del af målet.

Ib Hessov

Rum og kunst - En vision blev til virkelighed

Ib Hessov 2021, Udgivet i samarbejde med Trykværket, 96 sider – 190 kr.

Dansk Center for Partikelterapi (DCPT) har fået nye rammer, nyt hus. Det handler denne bog om.

At helbredende arkitektur overhovedet bliver diskuteret, skyldes at nogle få personer har været optaget af idéen om, at omgivelserne er en del af helbredelsen og har betydning for patienters umiddelbare velbefindende. Bevisbyrden er ikke løftet, men mærkes af brugerne af dette hus.

Grundig forberedelse og samarbejde på tværs af faggrupper er baggrunden for et meget smukt ydre og indre, der signalerer, at der er styr på behandlingen i centeret for højt specialiseret kræftbehandling med partikelterapi. Farver, lys kunst, møbler og materialer. Alt er afstemt til beroligelse og glæde for brugere, personale og forskere.

Bogens forfatter kalder sig selv en gammel kirurg, som har oplevet, hvad rum og kunst betyder for en syg. En klog kirurg, vil jeg kalde ham.

Emneord:

Litteratur